

راهنمای اصول کاتر - سن برن*

درباره نشانه مؤلف ، جدول سه رقمی

نوشته چارلز ا. کاتر (ویرایش دوم)

ترجمه پوری سلطانی

مقدمه مترجم

اصول کاتر - سن برن در باره نشانه مؤلف ، اولین نشریه‌ای بود که از

طرف مرکز خدمات کتابداری در اوایل سال ۱۳۴۸ منتشر شد . این نشریه در اندک مدتی نایاب گردید زیرا در این باب چیزی به فارسی وجود نداشت و علاوه بر کتابداران ، دانشجویان دوره فوق لیسانس کتابداری نیز بدان احتیاج داشتند . اکنون علاوه بر اینکه بر تعداد کتابداران افزوده شده و کار کتابداری نضج بیشتری گرفته است ، دوره‌های دیگری نیز به دوره فوق لیسانس کتابداری افزوده شده است . از جمله دوره لیسانس کتابداری دانشگاه تبریز و دوره فوق دیپلم کتابداری مدرسه ایران زمین .

در این ضمن ویرایش (edition) جدیدی از جدول کاتر - سن برن در اواخر سال ۱۹۶۹ منتشر شد که خود راهنمای جدیدی داشت . لازم به تذکر است که در متن ویرایش جدید جدول هیچگونه تغییری داده نشده است و تنها شکل ظاهری و چاپ آن فرق کرده است . به این ترتیب که اعداد و حروف اول جدول سیاه‌تر از سایر قسمت‌ها چاپ شده تا طرز استفاده از آن آسان‌تر باشد . و نیز حرفهای دو شماره‌ای مثل

---

*- این رساله جزو « نشریات کتابداری ، ش ۳ » مرکز خدمات کتابداری انتشار یافته

است و باتشکر از خانم سلطانی که اجازه نشر آن را از طرف مرکز مذکور داده‌اند در اینجا تجدید چاپ می‌شود .

K, I, E و غیره که در ویرایش قبلی در آخر جدول قرار داشتند، در ویرایش جدید به محل های الفبائی خود منتقل شده اند.

اما راهنمای ویرایش سال ۱۹۶۹ بسیار خلاصه است و در آن از موارد جزئی و استثنائی که بهر حال کتابدار با آنها روبرو خواهد شد ذکری نرفته است. از این جهت در چاپ حاضر تصمیم بر این گرفته شد که این دو راهنما با هم تلفیق گردد. به این ترتیب که هر جا مطالب تازه ای در ویرایش جدید عنوان شده است به راهنمای قبلی اضافه گردد. به کلیه این موارد در زیر نویس اشاره شده است.

پوری سلطانی

تیر ۱۳۴۹

درباره نویسنده

چارلز آبی کاتر (۱۸۳۷ - ۱۹۰۳)، یکی از بنیان گذاران انجمن کتابداران امریکا، سالها کتابدار کتابخانه بوستن^۱ بود و سپس کتابدار کتابخانه فوربز واقع در نورث همپتون، ماساچوست^۲ شد. او یکی از پیشروان حرفه کتابداری بود و علاوه بر نشانه مؤلف، طبقه بندی مبسوط کاتر^۳ را نیز تدوین کرد که تأثیر بسزائی در طرح طبقه بندی کنگره امریکا داشت. بسیاری از کتابداران طبقه بندی او را در کتابخانه های خود بکار بردند لیکن پس از فوت او در سال ۱۹۰۳ این طبقه بندی متروک ماند و کسی در صدد نو کردن آن بر نیامد. طبقه بندی مبسوط کاتر اکنون نایاب است. در اواخر قرن ۱۹ کاتر ابتدا جدول دو رقمی نشانه مؤلف و سپس جدول سه رقمی را به منزله یک روش ساده برای قراردادن کتابها در قفسه در محدوده یک طبقه خاص، منتشر کرد.

جدول سه رقمی نشانه مؤلف کاتر - سن برن، بعدها توسط خانم کیت اسری سن برن^۴ برای کتابخانه هائی که روش مبسوطتری می خواستند، بابکار بردن حرف اول نام خانوادگی نویسنده تدوین شد. در این جدول به استثنای حرفهای E, I, J, K, O, Q, U, X, Y, Z

بقیه سه رقمی هستند.*

1 . Boston Athenaeum

2 . Northampton, Massachusetts

3 . Cutter Expansive Classification

4 . Kate Emery Sanborn

۵ . این قسمت از ویرایش جدید (۱۹۶۹) کاتر - سن برن گرفته شده است. مترجم

روش و دلیل بکار بردن کاتر

اکنون کتابداران به این نتیجه رسیده‌اند که ترتیب الفبایی برای گروهی از کتابها مناسبتر از سایر روشهاست . مثلاً اگر سرگذشتها را برحسب نام کسانی که شرح زندگیشان در کتاب آمده است طبقه‌بندی کنیم به آسانی درمی‌یابیم که Adams در اول و Washington در آخر و Jefferson در وسط قرار می‌گیرد . بدین ترتیب خواننده می‌تواند بدون بررسی فهرست کتابخانه ، که موجب اتلاف وقت ، آزردهی چشم و تنگ حوصلگی می‌شود ، مستقیماً به قفسه‌های کتاب مراجعه کند و زندگینامه شخص مورد نظرش را بیابد . و این امتیازی است بر سایر روشها . در مورد داستانها نیز ، چنین ترتیبی - خواه برحسب نام نویسنده و خواه برحسب نام کتاب - ضروری است و همچنین برای کتابهای شعر و نمایشنامه هم این روش قابل استفاده است . درحقیقت در همه طبقات این روش بر روش قطع که فقط ظاهر کتابخانه را منظم می‌نمایاند ، یا روش شماره ثبت که به کلی فاقد هرگونه امتیازی است ، ارجحیت دارد^۲ .

۱ . رجوع کنید به :

"Plan for number with special reference to fiction, a library symposium."

Library Journal, 4:38-47.

۲ - برخی معتقدند که بهتر است کتابهای علمی را برحسب شماره ترتیب در قفسه‌ها قرار دهیم تا کتابهای قدیمی در هر موضوع در ابتدا و کتابهای جدید در انتهای طبقه قرار گیرند . این تنها هنگام تجدیدنظر در ترتیب کتابهای یک کتابخانه قدیمی میسر است ؛ دریک کتابخانه تازه یا در مورد آینده یک کتابخانه قدیمی ، این روش ارزشی ندارد ، مگر اینکه کتابخانه کتابهای خود را همیشه برحسب انتشار کتابها دریافت کند و هرگز کتابهای قدیمی را که به عنوان هدیه فرستاده می‌شوند ، قبول نکند . ترتیب تاریخی ، بر مبنای ورود کتاب به کتابخانه ، روشی بسیار سطحی است .

از طرف دیگر برای ایجاد نظم در کتابخانه ، نشانه یسا علامتی روی عطف کتاب لازم است . عنوان چاپی عطف کافی نیست ، زیرا که غالباً فاقد کلمه‌ای است که کتاب برحسب آن فهرست می‌شود ؛ اگر هم این کلمه وجود داشته باشد باز کسی که کتابها را در طبقه‌ها جای می‌دهد نمی‌تواند با یک نگاه کلمه مورد نیاز را تشخیص دهد . گذشته از این آنچه مورد نیاز است علامت کوتاهی است که فقط بزرگ کتاب دلالت کند و متعلق به هیچ نسخه دیگری نباشد زیرا فقط بدین ترتیب است که پیدا کردن کتاب مورد نظر خواننده، به راحتی میسر می‌گردد ، از این روی در قسمت پائین عطف هر کتاب به ترتیب مطالب زیر را باید نوشت :

۱ - خط اول ، حرفها یا عدد هایی که سبب طبقه اصلی و فرعی کتاب است .

۲ - خط دوم ، حرف اول نام خانوادگی نویسنده به اضافه اعداد خاصی که بعداً

شرح داده خواهد شد .

۳ - خط سوم ، حرف اول نام کتاب . (نام کتاب را فقط در صورتی به کار

می‌بریم که در کتابخانه از یک نویسنده دو کتاب با شماره طبقه بندی مشترک داشته باشیم)

۴ - در همان خط ، هر گاه از کتابی بیش از یک نسخه داشته باشیم عدد ۲ ، ۳ و جز

آن را برای نسخه های بعدی اضافه می‌کنیم .

طبقه ← YF = شماره داستان در طبقه بندی مبسوط کاتر

نام نویسنده ← D314 = دفو

***

طبقه ← YF = شماره داستان

نام نویسنده ← D314 = دفو

نام کتاب ← R = راینسون کروزو

***

طبقه ← YF = شماره داستان

نام نویسنده ← D314 = دفو

نام کتاب و ← YF = راینسون کروزو، نسخه چهارم

نسخه

ترتیب الفبایی

کتابها به ترتیب حروف الفبا ، برحسب نام نویسنده در طبقه‌ها نگهداری می‌شود ، بدین ترتیب که با حروف اول نام خانوادگی نویسنده و یک یا چند عدد که از جدول مخصوص استخراج می‌شود کتابها را نشانه‌گذاری می‌کنیم . عددهای ابتدای جدول از آن کتابهایی خواهد بود که نام نویسنده آنها با حروف الفبا شروع می‌شود و به همین ترتیب کتابهایی که نام نویسنده آنها با حرفهای بعدی الفبا شروع می‌شود عددهای بعدی جدول را دارا خواهند بود . مثلاً:

Garfield,	G231	Gore,	G666
Gerry,	G379	Grand,	G751
Gilman,	G487	Grote,	G881
Glover,	G566	Guizet,	G696

هرگاه کتابها از روی این شماره‌ها منظم شوند ، خود به خود برحسب نام نویسنده الفبایی خواهند شد .

از تلفیق نشانه مؤلف با شماره طبقه‌بندی ، شماره مشخص یک کتاب بدست

۱ - در مورد کتابهایی که نویسنده ندارند (کتابهای گمنام ، نشریات ادواری ، نشریات دولتی و جز آن) ترتیب الفبایی ، بنا بر قواعد فهرست فرهنگی کارتر ، برحسب سرعنوانی خواهد بود که برای برگه فهرست نویسی انتخاب شده است . در مورد سرگذشتها ، اگر از جدول طبقه‌بندی دیویی استفاده می‌شود نام شخصی که شرح حالش در کتاب آمده است باید مورد استفاده قرار گیرد نام نویسنده اگر از *Expansive Classification* (طبقه‌بندی هبسون کاتر) = استفاده می‌شود ، نام شخص مورد بحث خود جزئی از شماره طبقه‌بندی قرار می‌گیرد . مثل زندگی Gerry که شماره طبقه آن می‌شود EG379

- می‌آید. به این ترتیب هیچ دو کتابی در کتابخانه شماره مشخص مشابه نخواهند داشت.
- امتیاز به کار بردن نشانه مؤلف به همراهی شماره طبقه‌بندی این است که:
- ۱ - یک شماره مشخص برای هر کتاب به دست می‌دهد.
  - ۲ - کتابها را به ترتیبی کاملاً صحیح در قفسه‌ها منظم می‌کند.
  - ۳ - بازیابی کتاب را از قفسه تسریع می‌کند.
  - ۴ - نشانه موجزی برای اسانت دادن کتاب ارائه می‌دهد.
  - ۵ - بازگرداندن کتاب را به قفسه آسان می‌کند.^۱

روش بکار بردن جدول

- ۱ - چند حرف اول نام خانوادگی نویسنده را در جدول پیدا می‌کنیم. عددهایی که در مقابل آن می‌آید به اضافه حروف اول نام خانوادگی نویسنده «نشانه» مورد نیاز است. مثلاً برای نام Lounsbury جدول تا Loun 889 را می‌دهد؛ بنابراین «نشانه» مورد نیاز L889 است و نشانه Aldrich (Aldr 365) A365 است و نشانه Terhune (Terh318) T318 است. Huxley می‌شود H986 و Macaulay می‌شود M117 و Spenser می‌شود S748. در فهرستهای چاپی، باید دقت شود که ارقام قدیم (1,2,3,4 و جزآن) که در آن یک شبیه I کوچک چاپی است، به کار برده نشود. *مطالعات فرنگی*
- ۲ - هرگاه حروف اول نام نویسنده در جدول یافت نشود، عدد مربوط به حروف ماقبل را در ترتیب الفبایی انتخاب کنید. مثلاً کلمه Detm در جدول نیست؛ بنابراین برای نام Detmold باید شماره مقابل Deti را انتخاب کرد که در نتیجه نشانه D481 به دست می‌آید. برای Pecksniff شماره مقابل Peckh را برمی‌گزینیم که نشانه P368 به دست می‌آید. و برای Mixter شماره Mitt را که نشانه M685 به دست می‌آید و برای Fappen شماره Fantu را که نشانه F218 به دست می‌آید. همچنین برای Andrews, Helen باید شماره A566 را به کار ببریم که مربوط به (Andrews, E) است نه شماره A567 را که مربوط به (Andrews, J) است.^۲

۱ - این پاراگراف از ویرایش جدید (۱۹۶۹) راهنمای جدول کاتر گرفته شده است. م.

۲ - مثال آخر از ویرایش جدید (۱۹۶۹) راهنمای نشانه مؤلف کتر-سن برن گرفته شده است. م.

۳ - اگر نشانه به دست آمده قبلاً مورد استفاده قرار گرفته باشد یک عدد دیگر به سمت راست آن اضافه کنید.

مثلاً اگر بخواهیم Herdman را بین Herder که نشانه آن H541 است و Herefor که نشانه اش H542 است، قرار دهیم؛ رقم دیگری به Herdman اضافه می‌کنیم که می‌شود H5414. اگر نویسنده‌ای به نام Harrison, Frederic با نشانه H319 داشته باشیم، باید به Harrison, James نشانه H3193 را بدهیم. به همین ترتیب به Harrison, John نشانه H3195 را و به Harrison, Louis نشانه H3197 را و جزآن. این کاری تواند به همین ترتیب تاهر کجا که بخواهیم ادامه یابد.

در حین افزایش رقم جدید باید جوانب کار را در نظر داشت تا نام جدید در بهترین فاصله از نظر الفبایی قرار گیرد، به طوری که در دو طرف محل خالی برای افزایشهای بعدی باقی بماند.

به استثنای طبقات بسیار وسیع، مانند داستانها و سرگذشتها، نیاز به شماره پنجم نادر است، اما انتخاب نادرست چهارمین رقم ما را از انتخاب شماره پنجم ناگزیر می‌سازد. مادامی که شماره‌های دیگر آزاد است باید از به کار بردن شماره یک و نه خودداری کرد، زیرا با استفاده از هر یک از آنها دیگر نمی‌توان هیچ رقمی به طرفین آنها افزود، مثلاً بین ۲۲ و ۲۲ چیزی قرار نمی‌گیرد. فقط در شرایطی بسیار استثنایی می‌توان از صفر استفاده کرد زیرا اکثراً با حرف O اشتباه می‌شود. از این مشکل که بگذریم، ۲۲۰ بین ۲۲ و ۲۲۱ قرار می‌گیرد.

۴ - بهتر است، حتی در کتابخانه‌های کوچک، برای سرگذشت و داستان همانطور که در جدول مشاهده می‌شود، سه رقم به کار برد. (به استثنای حرفهایی که در جدول فقط دو رقم برایشان منظور شده است، مثل o, n, e, u) در طبقات دیگر معمولاً دو رقم اول کافی است و در طبقات بسیار کوچک فقط به رقم اول احتیاج است.

۵ - اعداد را دهدهی فرض می‌کنیم و در نتیجه کتابها را در طبقه‌های کتابخانه

۱ - عدد نه از ویرایش جدید (۱۹۶۹) اضافه شده است. م.

۲ - البته اشکال فوق در زبان فارسی وجود ندارد. م.

بدین ترتیب راری دهیم : H3, H24, H233, H23, H22, H2112, H2111, H211, H21, H2

و جزآن . یعنی :

کلیه شماره‌هایی که با عدد ۲ شروع می‌شوند قبل از شماره‌ای که با عدد ۳ شروع می‌شود قرار می‌گیرند .

کلیه شماره‌هایی که با عدد ۲۱ شروع می‌شوند قبل از شماره‌ای که با عدد ۲۲ شروع می‌شود قرار می‌گیرند .

کلیه شماره‌هایی که با عدد ۲۲۱ شروع می‌شوند قبل از شماره‌ای که با عدد ۲۲۲ شروع می‌شود قرار می‌گیرند .

همانطور که دروازه‌نامه‌ها کلماتی که با «اب» شروع می‌شوند بر کلماتی که با «اپ» شروع می‌شوند مقدمند و کلماتی که با «اپا» شروع می‌شوند جایشان پیش از کلماتی است که با «اپب» شروع می‌شوند .

گروهی روش دهنی را مشکل می‌پندارند و می‌اندیشند که لااقل آموختن آن به کمک کتابداران کم استعداد - در کتابخانه‌ای که به روش باز اداره می‌شود - و کسانی که برای درک مطالب علاقه‌ای از خود نشان نمی‌دهند، خالی از اشکال نیست. باطمینان می‌گوئیم که با توضیحات کافی، شبیه آنچه در بالا آمد، من تا کنون با هیچ کس اعم از دختر و پسر، یا زن و مرد به مشکلی برخورد نکرده‌ام. اما اگر دلیل اساسی اعتراض به این نوع نشانه مؤلف فقط همین است، می‌توان با به‌کار بردن اول نام مؤلف به اضافهٔ دورقم برای تمام طبقات و به حساب آوردن آنها به منزلهٔ ارقام ترتیبی، این مشکل را حل کرد. در این صورت هرگاه نشانهٔ دو نام همسان بشود، و ضرورت یک تقسیم فرعی پیش آید، می‌توان مجدداً از یک سلسله ارقام ترتیبی جدید - مثلاً از ۱-۹ یا از ۱۱-۹۹ - استفاده کرد. ضمن افزودن این اعداد به شمارهٔ قبلی باید پس از دورقم اول نقطه گذاشت. مثلاً H21.1 و H21.11 حتی بی‌استعدادترین کمک کتابدار نیز ترتیب H34 و H34.1 و H34.2 و H34.3 و H34.4 و جزآن را درک خواهد کرد. چون به کار بردن دو نقطهٔ اعشاری (H34.2.1 و H34.2.2) نامأنوس به نظر می‌رسد، بهتر است در مجموعه‌های وسیع مثل داستان‌سرگذشت، دو رقم بعد از اعشاری به کار ببریم. مثل H34.12, H34.11, H34.13, و جزآن .

البته روش عدد ترتیبی مغایر افزایش بینهایت اعداد است. زمانی می‌رسد که برای یک نام جدید جای مناسبی وجود ندارد، زیرا شماره‌اش را قبلاً به نام دیگری داده‌ایم. ولی نشانه‌ای که شامل حروف اول نام نویسنده و چهار رقم است گنجایشش بیش از آن است که در کوتاه مدت با بن بست روبرو شود. اگر همین وضعی پیش بیاید، باز هم بکاربردن ترتیب تقریبی الفبایی بهتر از رعایت نکردن آن است.

علائم اضافی^۱

در طبقه‌ها سه حرف الفبا باید به قطع اختصاص داده شود که عبارتند از: O برای کتابهایی به طول ۲۵ سانتی‌متر یا کمتر، Q برای ۲۵ تا ۳۰ سانتی‌متر، و F برای بالاتر از ۳۰ سانتی‌متر. اما به جای این حروف علائم خاصی به کار برده می‌شود تا شماره طبقه‌بندی را از نشانه مؤلف و - کتاب متمایز گرداند. این علائم عبارتند از نقطه (.) برای O و قطعه‌های کوچک، علامت جمع (+) برای Q و || برای F.

در کتابخانه‌های کوچک بهتر است فقط یک ردیف الفبایی برای همه کتابها برگزینیم و اگر ارتفاع چند کتاب بیش از بلندی طبقه‌ها بود، آنها را به پهلو بخوابانیم. نیز می‌توان کتابهای بسیار بزرگ را در قفسه‌های مخصوص نگهداری کرد. ولی در یک کتابخانه نسبتاً بزرگ و بخصوص در کتابخانه‌هایی که کتابهای قدیمی زیاد دارند احتمال وجود کتابهای Folio و Quarto بسیار است و برای آنها باید ترتیبی داد تا ضمن اینکه در یک جا قرار دارند، در جوار کتابهای کوچکتر هم موضوع خود نیز باشند.

بهتر است همیشه کتابها را با علائم Q یا F مشخص سازیم؛ ولی این دو قطع اگر در یک ردیف الفبایی در طبقه‌ها قرار بگیرند، سودمندتر است. بخصوص وقتی که فقط چند Folio داشته باشیم و تعداد زیادی Quarto، یا برعکس، چند Quarto و تعداد زیادی Folio.

سه علامتی که قطع را مشخص می‌کنند برای برگه‌های فهرست و پشت صفحه عنوان است؛ و در پشت نویسی کتابها بکار نمی‌رود. در بسیاری از موارد قطع کتاب به مسئول منظم

۱ - برای بحث درباره روشهای دیگر به *Library notes Vol.3* مراجعه کنید.

کردن کتابها در قفسه‌ها نشان داده می‌شود تا کتابی با قطع Quarto در طبقه Octavio قرار نگیرد.^۱

۷ - برای نشانه گذاری کتابهای Quarto و Folio معمولاً یک رقم کفایت می‌کند زیرا عموماً تعداد این کتابها انگشت شمار است. بنابراین علائم کمتری برای تمایز آنها لازم است. در قطع Folio نیز اکثراً حرف اول نام به تنهایی کافی است.

۸ - برای تمایز بین کتابهای هم موضوع که همه اثر یک نویسنده باشد کافی است نشانه هر اثر را که عبارت از حرف یا حروف اول کلمه مهم عنوان است، بعد از شماره نویسنده قرار دهیم.^۲ مثلاً آهنگ‌های دیکنز (D548C) (Chimes) آوازهای کریستمس (D548Ch) (Christmas Carol) و کتاب دیگر او درباره آوازهای کریستمس به نام D548Cr (Cricket on the hearth) دیوید کاپرفیلد (D548D) (David Copperfield) دنی و پسر (C548Do) (Donbey and son)

۹ - هرگاه در یک طبقه واحد سلسله کتابهایی از یک نویسنده همه با حروف مشابه شروع شوند - مثل... Zaidenberg's How to Draw بهتر است حرف اول یکی از کلمات مشخص عنوان را به نشانه اضافه کنیم.

مثلاً نشانه کتاب How to Draw Cartoons می‌شود Z21Hc و How to Draw People

می‌شود Z21Hp (این روش از طولانی شدن نشانه اثر مثل H, Ho, How, Howt و غیره جلوگیری می‌کند).^۳

۱ - مسئله قطع بطور کلی امروز دیگر در کتابخانه‌ها مورد توجه نیست زیرا کتابها صرف نظر از قطعشان طبقه بندی می‌شوند و کتابهای کوچک و بزرگ بر حسب موضوع پهلوی هم قرار می‌گیرند. گاه محل مخصوصی برای کتابهای زیاده از حد بزرگ در نظر گرفته می‌شود که در این صورت آنها را با Oversize یا علائم قراردادی دیگر نظیر || مشخص می‌کنند. م.

۲ - ویرایش دوم راهنمای کاتر-سن برن، استفاده از حروف کوچک را در این مورد ترجیح میدهد لکن چون حرف 1 کوچک با عدد 1 در اکثر ماشینهای تحریر شبیه است در مرکز خدمات کتابداری همان روش قدیمی، یعنی استفاده از حروف بزرگ بکار خواهد رفت، البته این مسئله هم وجود دارد که در اکثر ماشینهای تحریر از حرف (O) بزرگ برای صفر لاتین استفاده می‌شود، لکن چون در کاتر-سن برن صریحاً دستور داده شده که حتی الامکان از شماره صفر استفاده نشود، این مشکل خود به خود منتهی است (رجوع کنید به صفحه ۷)

۳ - بند ۹ از ویرایش جدید (۱۹۶۹) راهنمای اصول ساتر - سن برن گرفته شده است. م.

۱۰ - نسخه‌های ویرایش‌های (editions) بعدی با اضافه کردن ۲ ، ۳ و به نشانه‌اثر مشخص می‌شود. مثلاً ویرایش دیگری از *Donbey & Son* را به صورت D548Do2 می‌نویسیم.

۱۱ - علائم خاص برای ترجمه‌ها به منظور استفاده در کتابخانه‌های بزرگ یا در مجموعه‌های اختصاصی کتابخانه‌های کوچک ، عبارت است از حرف اول زبان ، باحرف بزرگ که بعد از یک نقطه به نشانه نویسنده اضافه می‌شود. مثل:

Goethe's	Dramatische Werke	G599	زبان اصلی
"	Dramatic Works	G599.E	انگلیسی
"	Oeuvres Dramatiques	G599.F	فرانسسه
"	Faust	G599F	کتاب فاوست بزبان اصلی
"	Faust, in English	G599F.E	کتاب فاوست به انگلیسی

۱۲ - هرگاه از یک اثر چند ترجمه در دست باشد آنها را با اضافه کردن اول نام مترجم (با حروف کوچک) بر نشانه زبان ، از هم متمایز می‌کنیم. مثلاً:

Faust, in the original	.G599F
" " " English by Austin	.G599F.Ea
" " " " Bernays	.G599F.Eb
" " " " Blackie	.G599F.Ebl
" " " " Bowen	.G599E.Ebo
" " " " Brooks	.G599F.Ebr
" " " French « Blaze de Burg	.G599F.Fb
" " " Italian « Maffei	.G599F.Im

گرچه این علائم طولانی به نظر می‌رسند ، باید به خاطر داشت که در یک مجموعه کوچک تقریباً هیچوقت مورد استفاده قرار نمی‌گیرند و در کتابخانه‌های بزرگ نیز بندرت به آنها احتیاج می‌افتد . از این گذشته . اگر کسی بخواهد آنها را بکاربرد آزاد است که از ترتیب دقیق و صحیح چاپهای (Versions) مختلف چشم‌پوشد و کتابها را بر حسب ورودشان

به کتابخانه شماره ترتیب بدهد. این در روش بسته کاملاً مناسب است. در روش باز نیز تا وقتی تعداد ویرایش‌ها و ترجمه‌ها زیاد نیست، اشکالی ندارد. اما البته این برای کتابهای «کلاسیک» کتابخانه‌های دانشگاهی که معمولاً تعدادشان بسیار است، یا آثار کسانی چون شکسپیر، گوته یادانته، در کتابخانه‌های عمومی بزرگ، مناسب نیست.

۱۳ - سرگذشتها برحسب نام صاحب سرگذشت مرتب می‌شوند، نه نام نویسنده. ولی برای تمایز بین سرگذشت‌های یک شخص واحد که توسط نویسندگان مختلف نوشته شده است، کافی است حروف اول نام نویسنده را به طرف راست نشانه اضافه کنیم. مثل:

Chadwick's Defoe D314C

Morley's Defoe D314M

Wilson's Defoe D314W

۱۴ - هرگاه در یک مجموعه بزرگتر، تعداد ویرایش‌های اثر واحدی به ۹ عدد یا بیشتر برسد، ویرایش‌های مختلف را می‌توان به جای شماره ۲ و ۳ و ۴ با اضافه کردن سال انتشار از هم متمایز کرد. (معمولاً از اولین جلد اگر بیشتر از یکی باشد) مثلاً:

Paradise lost, ed 1667	M662p	1667
« « reprint of same	M662p	1667.2
« « ed. of 1732	M662p	1732
« « cd. of 1754	M662p	1754
« regained	M662R	

۱۵ - هرگاه بخواهید نقد بر اثری را همراه اثر نگاه دارید، بعد از نشانه اثر (Work Mark) حرف بزرگ Y اضافه کنید و (اگر لازم باشد) حرف اول نام منتقد را نیز بدان بیفزایید، برای واژه‌نامه‌ها و کشف‌اللغت‌ها (concordances) حرف Z. اضافه کنید. مثلاً کتاب Frehse به نام *Worterbuch zu Reuter's sammtlichen Werken* علامتش R447.Zf خواهد بود.

بنابراین علائم مختلف عبارتند از:

- طبقه ..... CE
- قطع ..... + و ||
- نویسنده D553
- اثر ..... D
- نسخه‌ها یا ویرایش‌ها ..... 4, 3, 2.
- نسخه یا ویرایش وقتی تعداد زیاد باشد 1887
- ترجمه وقتی تعداد زیاد باشد (به انگلیسی) ..... .E
- نسخه‌های دیگر ترجمه انگلیسی ..... .E2, .E3
- ترجمه شخص دیگر (d حرف اول مترجم) ..... .Ed
- نقد یا بررسی آثار ..... .Y
- واژه‌نامه ..... *Z
- نسخه دیگر واژه‌نامه (p حروف اول نام نویسنده واژه‌نامه است) ..... .Zp

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 رتال جامع علوم انسانی